

UCHWAŁA Nr XXIV/202/08

RADY GMINY PODGÓRZYN

z dnia 30 czerwca 2008r.

w sprawie uchwalenia „Planu Odnowy Miejscowości Marczyce” na lata 2007 - 2013.

Na podstawie art. 18, ust. 2, pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), Rada Gminy Podgórzyn uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwala się „Plan Odnowy Miejscowości Marczyce” na lata 2007 - 2013, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały, który został przyjęty uchwałą przez Zebranie Wiejskie w dniu 16.02.2008r. r., stanowiącą załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy.

Leonard Jaskółowski

UCHWAŁA NR III/M/08

załącznik nr 2 do uchwały
Nr XXIV/202/08 Rady Gminy
Podgórzyń z dn. 30. 06. 2008r.

ZEBRANIA WIEJSKIEGO W MARCZYCACH

Z DNIA 16 lutego 2008 roku

w sprawie przyjęcia do realizacji Planu Odbudowy-Rozwoju wsi Marczyce na lata 2007-2013

Na podstawie Statutu Sołectwa Marczyce zatwierdzonego przez Uchwałę Rady Gminy Podgórzyń Nr XL/305/06 z dnia 15 marca 2006 roku § 8 ppkt g) opiniowanie lokalizacji inwestycji usytuowanych na terenie sołectwa oraz ppkt.f) wnioskowanie wprowadzenie zmian do planów miejscowych

Zebranie Wiejskie w Marczycach uchwala, co następuje:

§ 1.

Opracowany i zatwierdzony przez zebranie wiejskie w Marczycach „Plan Odbudowy-Rozwoju Wsi Marczyce na lata 2007-2013” przyjąć do realizacji przez Sołectwo w Marczycach jako dokument określający kierunki rozwoju społeczno – gospodarczego wsi na najbliższe lata

§ 2.

Plan Odbudowy- Rozwoju Wsi Marczyce przesać do Gminy Podgórzyń, celem przedstawienia go na posiedzeniu Komisji Rozwoju Gospodarczego Gminy, a następnie skierowanie na posiedzenie Rady Gminy w Podgórzyń i po zatwierdzeniu włączyć do Planu inwestycyjnego Gminy na kolejne lata.

§ 3

Plan Odbudowy- Rozwoju wsi Marczyce stanowi podstawę do przystąpienia do opracowywania dokumentacji dotyczącej pozyskania funduszy z Europejskiego Funduszu Rozwoju Obszarów Wiejskich na „Rozbudowę i modernizację placu zabaw w Marczycach na działce numer 62”

§ 4

Uchwałę podjęto większością głosów zebrania wiejskiego w Marczycach. Za przyjęciem uchwały głosowało.....16..... obywateli , przeciwko....., wstrzymujących się..... Plan został poparty przez46..... obywateli Marczyca za podpisem, stanowiącym załącznik numer 1 do niniejszej uchwały.

RADA SOLECKA

Robert Warkie
Hgolmuk RADA SOLECKA
w MARCZYCACH

Janina Orzywa

SOŁTYS

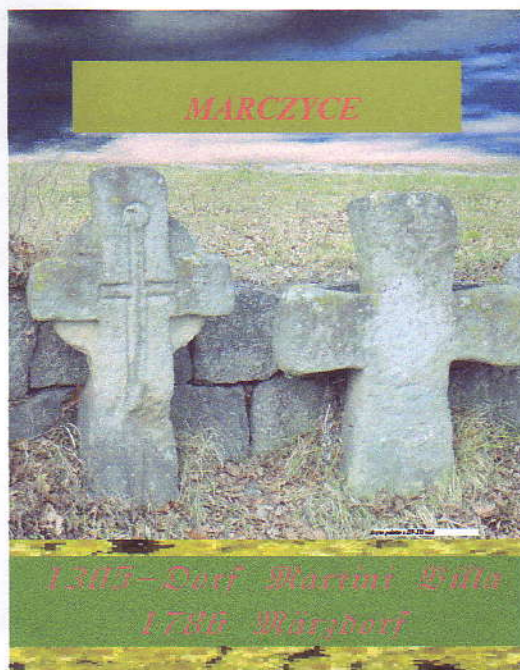
Orzywa

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Leonard Jaskółowski

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XXIV/202/08
Rady Gminy Podgórzyn
z dnia 30.06.2008r.

**PLAN ODNOWY i ROZWOJU
WIEŚ MARCZYCE
na lata 2007-2013**

GMINA PODGÓRZYN
POWIAT JELENIOGÓRSKI
WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Leonard Jaskółowski

WSTĘP

Wieś Marczyce położone jest w pobliżu Podgórzyna. Przez drogę wojewódzką 366 graniczy od strony północnej z zalewem „Sosnówka”. Od wschodu rozciągają się Wzgórza Łomnickie, z jej najwyższym szczytem Grodna, na którego wierzchołku znajdują się ruiny zamku Henryka (Heinrichsburg) von Reuss. Marczyce wchodzi w skład gminy Podgórzyń, w powiatu jeleniogórskim.

Wieś Marczyce liczy 183 mieszkańców (dane na dzień 30.11.2007 r.).

Marczyce - wieś, nazywana dawniej Dorf Martini villa (1305 r.), Dorf Merzdorf (1491r.), Märzdorf (1786r.). Po raz pierwszy nazwa miejscowości Martini villa wymieniana jest w dokumentach kapituły wrocławskiej w 1305 roku.

Niemal do końca XIV wieku wchodzi w skład księstwa świdnicka-jaworskiego, którego właścicielami są książęta piastowscy (książę Bolesław II Mały -zm.1368r.). Następnie Marczyce stają własnością rodziny Schaffgotschów, wchodząc w skład majątku w Podgórzyń. Do 1939 roku była miejscowością często odwiedzana przez kuracjuszy z Cieplic w czasie ich spacerów turystycznych w Karkonosze oraz zwiedzających zamek Henryka. To właśnie przez Marczyce prowadził główny szlak turystyczny kuracjuszy z Cieplic w rejon Karkonoszy, którzy wędrowali szlakiem przez Sosnówkę, kaplicę Świętej Anny i dalej do Górnego Karpacza i dalej Drogą Śląską na Śnieżkę.

Tuż przed drugą wojną światową Marczyce liczyły 360 mieszkańców , 54 domy mieszkalne, szkoła, piekarnia, stara karczma sądowa, 3 gospody w tym jedna, mieszcząca się w zburzonym na początku lat sześćdziesiątych budynku numer 40 z salą widowiskową (działka nr 111).

Marczyce położone są w kotlinie jeleniogórskiej na wysokości 355-380 m . Otoczenie wsi budowa młodopaleozoicznego granitu porfirowatego na terenie Obniżenia Sobieszowskiego i Cieplic pokrytych osadami czwartorzędowymi.

Klimat cechuje znaczna zmienność czasu trwania termicznych pór roku. Warunkuje to zwiększone ryzyko ekonomiczne form gospodarowania silnie od tego uzależnione(np. rolnictwo, turystyka). Czas trwania termicznej zimy w układzie wieloletnim waha się od 0-126 dni, a lata od 15-104 dni. Rejon ten cechuje podwyższona liczba dni z silnymi wiatrami, wiejącymi przeważnie z kierunku zachodniego.

Z uwagi na brak w Marczykach jakichkolwiek obiektów wspomagające życie społeczno- kulturalne mieszkańców oraz zwiększające się z roku na rok zainteresowanie turystów naszą miejscowością, a także dążenie mieszkańców do poprawy warunków i standardu życia, wychodzimy na przeciw szansie jaką dają nam Operacyjne Programy Rozwoju Obszarów Wiejskich i w tym celu postanowiliśmy opracować Program Odnowy i Rozwoju Wsi Marczyce. Plan ten stanowiłby podstawę do starania się o pozyskiwanie funduszy na realizację inwestycji w Marczykach.

Fot. Panorama wsi Marczyce z widokiem zalewu (jeziora) Sosnówka wykonana z z podkładu samolotu wycieczkowego w 2006 roku.

DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI WSI MARCZYCE

Co ją wyróżnia?

- dogodne położenie. Wieś położona w północnej części gminy, jest miejscem przecinania się gminnych szlaków komunikacyjnych oraz szlaków o znaczeniu powiatowym i wojewódzkim.
- wielkość wsi, ponad 180 mieszkańców.
- mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków o wydajności- przepływ średni dobowy $Q_{\text{śr}} m^3/d = 750,00$, do której odprowadzane są ścieki z Marczyce, Podgórzyna, Sosnówki, Przesieki i Zachełmia (dolnej części miejscowości).
- dobre warunki do rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych, a szczególnie do uprawiania turystyki rowerowej , pieszej i konnej . Niebieski szlak turystyczny z Cieplic do Stanisłowa (zamek Henryk), Sosnówki (kaplica św. Anny) i dalej do Karpacza (na Śnieżkę),Górno Podgórzyna i Przesieki.
- bardzo dobrze rozwinięta infrastruktura komunalna (cała wieś korzysta z sieci wodociągowo- kanalizacyjnej, z gazu ziemnego, energii elektrycznej, przewodowej łączności telefonicznej).
- potencjalnie duży rynek zbytu w stosunku do liczby mieszkańców na oferowane na naszym terenie usługi i towary (turystyka , noclegi, usługi).
- funkcjonowanie zakładu przemysłowego Automotive GSW Sp.z o.o oferuje obsługę w zakresie obróbki blachy cienkich do samochodów.
- Stacja ciśnieniowa gazu ziemnego.
- Rolnictwo hodowlane.(bydła mlecznego).
- funkcje usługowe: sklep i bar u Ani.
- walory przyrodnicze i krajobrazowe, czyste środowisko, brak zakładów przemysłowych uciążliwych dla środowiska. Niemal z każdego miejsca w Marczycach rozciąga się wspaniały widok na całe Karkonosze. Od strony południowej prze-

biega (za drogą wojewódzką 366) południowa strona wału sztucznego zbiornika wodnego „ Sosnówka „, wysokiego na 20m. Wypełniony wodą zbiornik ma ok. 145-170 ha powierzchni i mieści do 14 mln m³ wody, z czego 11 mln m³ stanowi pojemność użytkową, 2mln m³ to pojemność martwa, a 1 mln m³ stanowi pojemność powodziową. Zapora czołowa ma ok. 1,5 km długości i do 20 m wysokości, a zapora boczna od strony Sosnówki blisko 0,3 km. Zlewnię własną zbiornika tworzy potok Czerwonka z dopływami Sośniak i Sosnówka - jako prawobrzeżny dopływ potoku Sośniak. Zbiornik Wodny Sosnówka przekazany został do eksploatacji w 2001 roku. Wykonawcą była firma „ Energo-pol - 7 Poznań S.A.”Od zbiornika przez Marczyce i dalej w kierunku Cieplice przeprowadzony jest rurociąg do nowo wybudowanej oczyszczalni ścieków i przepompowni wody w Jeleniej Górze (1,5 km na północ od Marczyce). Od zbiornika „Sosnówka” przez Marczyce dawnym korytem rzeki przepływa Czerwonka, która doprowadza wodę do stawów rybnych w Podgórzynie i Cieplicach. Na wysokości Oczyszczalni Ścieków w Marczycach do rzeki Czerwonka odprowadzana jest, już pozbawione wszelkiej nieczystości chemicznych i biologicznych woda pozostała po oczyszczeniu ścieków. Na wschodzie rozpościerającą się Wzgórza Łomnickie z jej najwyższym wzniesieniem Grodna (506 m). W latach 1806 do 1842 , księżę Henryk von Reuss, wybudował tutaj zamek myśliwski, potocznie nazywanym zamkiem Henryka (sztuczne ruiny)..

- na terenie wsi znajdują się zabytkowe krzyże pokutne i przydrożna kapliczka oraz kilka domów o ciekawej i zabytkowej architekturze.
- W pobliżu skrzyżowania dróg (przy przydrożnej kapliczce) są pozostałości dawnego pomnika.

Jakie pełni funkcje?

- wieś Marczyce jest miejscem zamieszkania około 180 mieszkańców .
- na terenie Marczyce zlokalizowana jest oczyszczalnia ścieków oczyszczająca ścieki dla połowy mieszkańców naszej gminy.
- w obrębie Marczyce znajduje się około kilka gospodarstw rolnych, z tego tylko nieliczne zapewniają ich właścicielom utrzymanie.
- pełni funkcje produkcyjne, usługowo – handlowe, rolnicze

Kim są mieszkańcy?

- wieś Marczyce liczy 183 mieszkańców,
- ludność napływowa po roku 1945 z różnych części Polski, także ze Wschodu. W przeważającej większości wywodzą się z rodzin chłopskich. Kilka rodzin zajmuje się rolnictwem. W ostatnim czasie w Marczycach osiedliło się kilkunastu ludzi z Wrocławia i z innych miejscowości Polski, którzy tutaj wybudowali własne domy,
- właściciele indywidualnych gospodarstw rolnych,
- nauczyciele i rodziny nauczycielskie,
- pracownicy zakładów pracy na terenie miejscowości oraz gminy i poza nią,
- emeryci, renciści i bezrobotni,

- kilka osób zajmuje się usługami i handlem (piekarnia, sklepy spożywcze, bar, zakłady usługowe- 8 podmiotów prowadzi działalność gospodarczo- usługową)

Co daje utrzymanie?

- praca we własnym indywidualnym gospodarstwie rolnym, (sołectwo Marczyce to zaledwie kilka gospodarstw rolnych- 25 mieszkańców płaci podatek rolny)
- praca zarobkowa na terenie gminy i poza terenem gminy,
- świadczenia socjalne typu: renty, emerytury, zasiłki dla bezrobotnych,
- praca na własny rachunek w usługach lub handlu,
- szara strefa i praca za granicą (Wielka Brytania, Irlandia, Niemcy)

Jak zorganizowani są mieszkańcy?

- Rada Sołecka

W jaki sposób rozwiązują problemy?

- Zwracanie się do instytucji i organizacji działających we wsi, do radnego, do sołtysa, do gminy.
- organizowanie zebrań wiejskich

Jak wygląda nasz wieś?

- wieś położona jest przy drodze wojewódzkiej 366 prowadzącej z kierunku Karpacza, Szklarskiej Poręby i Jeleniej Góry, sąsiaduje od strony północnej ze zbiornikiem wody pitnej „Sosnówka”.
- zabudowa dość zwarta wzdłuż jednej drogi.
- we wsi jest brak chodników dla pieszych, co utrudnia korzystającym z drogi w bezpiecznym korzystaniu z niej.
- oświetlenie występuje tylko wzdłuż drogi głównej, pozostałe nie są oświetlone.
- nawierzchnie twardą (asfaltową) posiada tylko droga powiatowa biegnąca przez środek wsi, żadna droga gminna nie ma twardej nawierzchni.

Jakie obyczaje i tradycje są przez nas pielęgnowane?

- kultywowanie tradycji religijnych,
- indywidualne formy pielęgnacji różnorodnych tradycji i zwyczajów ludności napływowej
- dożynki gminne, parafialne i uroczystości kościelne.

Jak wyglądają mieszkania i obejścia?

- występuje zróżnicowanie starej- w większości zaniedbanej oraz kilka nowo wybudowanych budynków mieszkalnych.
- zabudowa jednorodzinna, w większości stare budownictwo wraz z budynkami gospodarczymi.

- występuje zróżnicowanie o dbałość, estetykę oraz ład i porządek na posesjach, można zauważyć stały postęp w tym zakresie. Wygląd sporej grupy mieszkań i obejść zadbane.
- jest też sporo miejsc zaniedbanych (zdeństowane budynki, teren wokół nich nieuporządkowany).
- wieś podłączona do gminnego systemu wodno-kanalizacyjnego .
- większość mieszkańców podłączona do przewodowej łączności telefonicznej.
- energia elektryczna do większości domostw dostarczana jest poprzez łącza napowietrzne.
- wieś jest podłączona do sieci gazowej.

Jaki jest stan otoczenia i środowiska?

- bliskość lasów oraz niewielki ruch kołowy sprzyja jakości i czystości powietrza.
- brak większych skoncentrowanych źródeł zanieczyszczeń powodujących degradację środowiska.
- wieś podłączona jest do gminnej sieci wodociągowo- sanitarnej.
- oczyszczalnia w Marczykach – oddana do użytku w 1991r, zmodernizowana w 2006 roku Oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna typu Super BOS-500, przepływ średni dobowy $Q_{\text{śrd}} \text{m}^3/\text{d} = 750,00$, przepływ maksymalny dobowy $Q_{\text{maxd}} \text{m}^3/\text{d} = 1012,50$ m^3/d . Oczyszczane są w niej ścieki z Marczyk, Sosnowki, Przesieki, Podgórzyna i dolnego Zachełmia.
- prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów. Pojemniki na papier , szkło i plastik usytuowane są w centralnej części miejscowości.
- z uwagi na wysokie walory przyrodnicze w rejonie i wokół wsi oraz bliskość sztucznego zbiornika wody pitnej nie powinny być realizowane inwestycje mogące zanieczyścić środowisko naturalne. Korzystne warunki do prowadzenia inwestycji turystycznych i usługowo- produkcyjnej małego rzemiosła oraz gospodarki agroturystycznej.

Jakie są powiązania komunikacyjne?

- wieś jest miejscem przecinania się gminnych szlaków komunikacyjnych i układów transportowych rangi regionalnej oraz wojewódzkiej.
- dobrze rozwinięty kołowy transport publiczny (PKS i prywatny transport).

Co proponujemy dzieciom i młodzieży?

- W Marczykach brak jest szkoły podstawowej. Dzieci uczęszczają do szkoły podstawowej w Podgórzynie , a do gimnazjum w Sosnowce. Do tych miejscowości dowożeni są środkami komunikacji opłacanymi z budżetu Gminy. Z powodu braku w Marczykach świetlicy, młodzież w wieku szkolnym w czasie pozalekcyjnym nie posiada możliwości korzystania z zasobów szkoły oraz kółek zainteresowań.
- Mieszkańcy Marczyk mogą korzystać z Biblioteki Publicznej w Miłkowie oraz z filii tej biblioteki w Podgórzynie.

- Poza w/w młodzież klas szkoły podstawowych i ponadgimnazjalnych nie posiada możliwości zagospodarowania wolnego czasu.

ANALIZA ZASOBÓW WSI MARCZYCE

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Walory krajobrazowe

Są o znaczeniu dużym:

- zróżnicowany krajobraz rolniczy, z dużym udziałem roślinności naturalnej, łąk, drzewień i zabagnień,
- uroda krajobrazu jest największym skarbem naszej miejscowości. Na urodę krajobrazu mają wpływ między innymi:
 - położenie w granicach dwóch mikroregionów – Obniżenia Sobieszowskiego (północno -zachodnia część terenu w kierunku Stawów Podgórzyńskich) i Wzgórza Łomnickiego (wschodnia i północno- wschodnia);
 - duża ilość punktów widokowych-wspaniałe widoki na całe Karkonosze, Kotlinę Jeleniogórską, zalew Sosnówka ;
 - duży kompleks leśny ze wspaniałym widokiem z rejonu góry Grodna i ruinami zamku Henryka (506m,.n.p.m).
 - uksztaltowanie terenu i lasy tworzą udokumentowany specyficzny mikroklimat.

Wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)

Są o znaczeniu dużym:

- ze względu na ukształtowanie terenu występują liczne strome zbocza i zapadliny w terenie, nieduże stawy rybne i oczka wodne, gdzieś tam , zastoiska, miejsca bezodpływowe i bagna;
- przez wieś przepływa bezimienny ciek wodny, którego początki biorą się z góry Grodna i zasilane są przez naturalne źródła i wody opadowe;
- dawniej od strony Karkonoszy do wsi płynął potok Czerwonka, który obecnie wraz z dopływami Sośniak i Sosnówka – zasila wodą zbiornik wodny „Sosnówka” Od zbiornika „Sosnówka” do most przez drogę płynie kanał odpływowy z zalewu i dalej dawnym korytem rzeki przepływa Czerwonka, która doprowadza wodę do stawów rybnych w Podgórzyźnie i Cieplicach. Na wysokości Oczyszczalni Ścieków odprowadzane są do niej już pozbawione wszelkiej nieczystości chemicznych i biologicznych woda pozostała po oczyszczeniu ścieków.

Gleby

Są o znaczeniu dużym:

- gleby bielico-czerwone i bielico-żółte oraz brunatne kwaśne utworzone z piasków pochodzenia wodnolodowcowego. Klasa ziemi przeważnie 5 i 6

Kopaliny

Są o znaczeniu średnim:

- **Złóża**
Granit, jako jedyna kopalina występująca na terenie gminy, był wykorzystywany

przez miejscową ludność oraz stwarza potencjalnie duże możliwości przyszłej eksploatacji. Jedynym praktycznie miejscem, gdzie jest możliwa eksploatacja minerałów, jest rejon w Marczykach położony około 500 m na północ od centrum wsi, przy drodze do Cieplic. Jest to złoża granitu porfirowatego o względnie dużych zasobach. Jest tu możliwe kontynuowanie i rozszerzenie eksploatacji. Znaczenie gospodarcze mają udokumentowane złoża kruszywa mineralnego.

ŚRODOWISKO KULTUROWE

Walory architektury wiejskiej, zabytki i osobliwości kulturowe

Są o znaczeniu dużym:

- wieś zachowała pierwotny układ przestrzenny. Pierwotne rozplanowanie wsi w formie ulicówki rozwinięte w okresie międzywojennym i obecnym do kilku niewielkich odnóg od głównej drogi.

W zabudowie wiejskiej wyróżniają się następujące obiekty:

- budynek drewniany zbudowany w tak zwanej technice zrębowo-przysłupowej pochodzący z 1716 roku, który pełnił zarówno funkcje mieszkalne, jak i gospodarcze (dawniej numer 2- wpisany do rejestru zabytkowych budowli),
- dwa krzyże pokutne ustawione we wnęce muru oporowego pochodzące z XIV-XVI wieku. Lewy lekko uszkodzony z aureolą i wyrytym mieczem i prawy bez znaków szczególnych, stawiane według dawnych obyczajów przez morderców w miejscu popełnienia zbrodni,
- w pobliżu krzyży pokutnych budynek murowany, piętrowy (obecnie numer 14) dawna karczma sądowa, w którym przez 1939 roku było 7 miejsc noclegowych,
- numer 1, dom mieszkalny, murowano-drewniany z XIX wieku,
- numer 3, mieszkalny, murowano-drewniany z około połowy XIX wieku (obecnie pozostały tylko fragmenty budynku),
- numer 7,9 mieszkalny, murowany z końca XIX wieku,
- numer 11 mieszkalny, murowano-drewniany z ostatniego ćwierćwiecza XIX wieku (po pożarze w latach 80-tych przebudowany),
- numer 13 mieszkalny, murowano-drewniany z początku XIX wieku,
- numer 15 i 34 mieszkalny, murowany z połowy XIX wieku,
- numer 16 mieszkalny, murowany z początku XX wieku,
- numer 27 mieszkalny murowany z ostatniego ćwierćwiecza, a numer 32 z trzeciego ćwierćwiecza XIX wieku,
- numer 47 budynek murowany, dwukondygnacyjny, dawna remiza strażacka z początku XX wieku.,
- numer 42 mieszkalny, murowany, piętrowy z płaskim dachem, przebudowany z początku XX wieku, na miejscu którego już w 1786 roku funkcjonował młyn wodny, a w 1841 roku wybudowano piekarnię. W domu tym do 1945 roku była piekarnia, w której piecach jednorazowo można było wypiec około 40 bochenków chleba.,
- kapliczka przydrożna zbudowana po drugiej wojnie światowej na miejscu miejscowego pomnika.

Walory zagospodarowania przestrzennego

Są o znaczeniu dużym:

- w trakcie opracowania gminy plan zagospodarowania przestrzennego wsi,
- zróżnicowany krajobraz rolniczy z dużym udziałem roślinności naturalnej, zadrzewień i miejsc dogodnych do niewysokiej zabudowy wiejskiej, mieszkalnej i usługowej.

Zespoły artystyczne

- brak

DZIEDZICTWO RELIGIJNE I HISTORYCZNE

Miejsca, osoby i przedmioty kultu

• Dwa krzyże pokutne

Przy głównym skrzyżowaniu w miejscowości stoją dwa krzyże pokutne z XIV - XVI wieku. Krzyż maltański i łaciński zbudowano z piaskowca pochodzącego z gór Kaczawskich. Na jednym z krzyży widać 120 centymetrowej długości ryt miecza obosiecznego oraz pełną aureolę.

Drugi z krzyży, maltański, jest masywniejszy, niezdobiony, ale za to starszy. Kapliczka przydrożna przy skrzyżowaniu dróg.

Święta, odpusty, pielgrzymki

- odpust parafialny

Tradycje, obrzędy gwara

Są o znaczeniu małym:

- kultywowanie tradycji religijnych, indywidualne formy pielęgnacji różnorodnych tradycji i zwyczajów ludności napływowej

Legends, podania i fakty historyczne

Ważne postacie historyczne

- księżna Izabela Czartoryska w 1816 roku bawiąc w Cieplicach na kuracjach odwiedziła Marczyce w drodze na zamek na górę Grodno. Zatrzymując się w Marczykach odwiedziła tujejszych mieszkańców i podziwiała wspaniałe wyroby rękodzielnictwa tkackiego wytwarzanego w tym czasie przez kilkunastu tkaczy lnu i bawełny. W dniu 21 lipca 1816 roku gościła u wieśniaczki Mahlerowej, która mieszkała w domu graniczącym z krzyżami pokutnymi.

Legends

- Jak głosi legenda, dwóch braci z Marczyk pokłóciło się o dziewczynę. Jeden z nich zabił drugiego i w ramach pokuty postawił dwa krzyże pokutne. Uważny obserwator zwróci jednak uwagę, że na jednym z krzyży jest wryty obrys miecza. Chłopi nie używali jednak mieczy, więc mało prawdopodobne, że mógł on służyć jako narzędzie zbrodni.
- Podobno pod górą Grodną przebiegał niegdyś tunel łączący Sosnówkę i Staniszków. Tunel ten mieli zasypać pod koniec II wojny światowej Niemcy żołnierze. Autochtoni wspominają jak wzgórze otoczyły oddziały Waffen-SS. War-

townicy przepuszczali załadowane ciężarówki, które wracały puste. W kwietniu 1945 roku ludność wsi sąsiadujących z Grodną miała zakaz wychodzenia z domów i wyglądanía przez okno pod groźbą zastrzelenia. Mieszkańcy słyszeli więc tylko potężne wybuchy w rejonie wzgórza. Czyżby wysadzono tunel?

Specyficzne nazwy

- dawna nazwa wsi:
 - w 1305 r. Dorf Martini villa;
 - w 1491r. Dorf Merzdorf;
 - w 1677r. Mertzdorff;
 - w 1765r. Mertzdorf;
 - w 1786r. Märzdorf;
 - w 1816 r. Merzdorf

OBIEKTY I TERENY

Działki pod zabudowę mieszkaniową

- w zasobach gminnych brak. W zasobach prywatnych są.

Działki pod domy letniskowe

- brak w zasobach gminnych

Działki pod zakłady usługowe i przemysł, pustostany mieszkaniowe, magazynowe i po-przemysłowe

- jedynie w rejonie zakładu Automotive GSM (Marczyce 59) będące własnością właściciela zakładu istnieją magazyny i uzbrojony teren na powstanie kolejnych zakładów przemysłowych i magazynów.
- na działce nr 97/29 (dawne zabudowania- obory) powstaje zaplecze gastronomiczko- usługowe, będące własnością prywatną

Tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (spichlerze, kuźnie, młyny) place i miejsca publicznych spotkań, miejsca spotkań i rekreacji

- jedynie w rejonie placu zabaw spotykają się rodzice z małymi dziećmi. Innych miejsc -brak.

GOSPODARKA, ROLNICTWO

Specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)

- hodowla bydła mlecznego(gospodarstwo rodzinne)

Znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe

Są o znaczeniu małym:

- Automotive GSW Sp. zo.o Spółka Komandytowa, Marczyce 59, 58-564 Sosnówka, która w ramach kompleksowej obsługi firm z branży samochodowej oferuje obsługę w zakresie obróbki blachy cienkiej, jak: wykrawanie, tłoczenie oraz spawanie.

Możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne

- brak

SĄSIEDZI I PRZYJEZDNI

Korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo i duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna

Są o znaczeniu dużym:

- dobre położenie geograficzne w sąsiedztwie aktywnych społecznie i gospodarczo miast: Jelenia Góra, Karpacz, oraz sąsiednich miejscowości gminy: Podgórzyn, Sosnówka, i Staniszków
- najbliższe zamki : ruiny zamku Henryka na górze Grodna w pobliżu Marczyce i zamek Chojnik w Sobieszowie.
- W Sosnówce Górnej na zboczu Grabowca Kaplica Św. Anny.
- Staniszków - wieś położona w odległości 2 kilometrów, w której góruje nad nią góra Witosza – przed wojną mieścił się na niej monument kamienny Bismarcka. Obok cmentarza gotycko- barokowy kościół pod wezwaniem Przemienienia Pańskiego powstały na przełomie wieków XIV- XV. W górnej części wsi pałac barokowy z drugiej połowy XVIII wieku. Obecnie mieści się tu hotel i restauracja „Pałac Staniszków”.

ANALIZA SWOT

1. SILNE STRONY - ATUTY ROZWOJU WSI MARCZYCE

- Wysoki poziom istniejącej infrastruktury technicznej, w tym infrastruktury ochrony środowiska. Wieś Marczyce w 100% jest skanalizowaną, na terenie miejscowości znajduje się oczyszczalnia biologiczna, do której odprowadzane są ścieki z 50 % gminnych miejscowości.
- Wszyscy mieszkańcy podłączeni są sieci wodociągowo-kanalizacyjnej,
- dobre położenie geograficzne w sąsiedztwie aktywnych społecznie i gospodarczo miast: Jelenia Góra, Karpacz oraz dużych miejscowości wiejskich Podgórzyn i Sosnówka.
- W pobliżu Marczyce, w obrębie zalewu Sosnówka w niedalekiej przyszłości, po prawej stronie drogi wojewódzkiej 366, jadąc od Podgórzyna do Karpacza prywatni inwestorzy mają wybudować dwa obiekty, jeden budynek to sanatorium, a drugi to hotel z ponad dwustoma miejscami noclegowymi. Po drugiej stronie tej drogi Gmina Podgórzyn posiada działkę o powierzchni 17 ha, którą zamierza sprzedać inwestorowi z przeznaczeniem na usługi turystyczne- hotele i takie obiekty rekreacyjne, jak korty czy baseny. Wszystkie te obiekty z powiązaniem ze „Zbiornikiem Sosnówka”, górą Grodna i Zamkiem Henryka mogłyby w przyszłości stanowić centrum wypoczynku i turystyki dla całej Kotliny Jeleniogórskiej,
- położenie w obszarze przecinających się układów transportowych rangi regionalnej i wojewódzkiej,
- walory krajobrazowe i czyste nieskażone powietrze. Niemal z każdego zakątka wsi cudowny widok na całe Karkonosze i Kotlinę Jeleniogórską,

2. SŁABE STRONY - CZYNNIKI OGRANICZAJĄCE ROZWÓJ WSI

- brak zaplecza turystyczno -usługowego

- masowy wyjazd młodych, wykształconych ludzi do pracy za granicę i do dużych aglomeracji miejskich,
- wysokie bezrobocie strukturalne wśród ludzi po 50 roku życia,
- brak integracji społeczności lokalnej,
- zły stan dróg; wysokie potrzeby inwestycyjno – remontowe, ograniczające dostępność komunikacyjną obszaru oraz powiązanie się z układami regionalnymi,
- degradacja zasobów dziedzictwa kulturowego wiejskiego, konieczność ponoszenia wysokich nakładów inwestycyjnych na zahamowanie tych zjawisk, celem ich wykorzystania dla działalności gospodarczej,
- wysokie reżimy gospodarowania wynikające z wartości przyrodniczej obszaru – wyższe koszty korzystania ze środowiska przyrodniczego dla prowadzenia działalności gospodarczej,
- mało skuteczna promocja walorów przyrodniczych wsi oraz dziedzictwa kulturowego dla ściągnięcia kapitałów zewnętrznych, wynikająca z ograniczonych możliwości finansowych gminy,
- słabo rozwinięta działalność pozarolnicza oraz działalności dających dodatkowe źródła zarobkowania w gospodarstwach rolnych, np. agroturystyka, usługi turystyczne, produkcja zdrowej żywności, itp.
- stosunkowo niski stan zasobności gospodarstw domowych, ograniczony rozwój działalności pozarolniczej zwłaszcza usługowej i turystycznej,
- brak jakiegokolwiek miejsca, świetlicy- klubu wiejskiego na organizowanie życia społeczno- kulturalnego mieszkańców wsi. Brak boiska sportowego i placów zabaw z prawdziwego zdarzenia oraz środków na zorganizowaną działalność młodzieżową, .

3. SZANSE I OKAZJE - MOŻLIWOŚCI ROZWOJU WSI, WYNIKAJĄCE Z OTOCZENIA

- sprzyjająca polityka regionalna, w tym adresowana do rozwoju obszarów wiejskich, ze strony rządu i władz wojewódzkich,
- zwiększanie się dostępności do kapitałów i środków pomocowych, w tym pochodzących z Unii Europejskiej,
- popyt w Polsce i Europie na usługi turystyczne, oparte o zasoby przyrodnicze,

4. ZAGROŻENIA - CZYNNIKI NIESPRZYJAJĄCE, WYNIKAJĄCE Z OTOCZENIA

- brak stabilności w polityce wspierania rozwoju obszarów wiejskich i gospodarki rolnej,
- wejście do Wspólnego Rynku Europejskiego prowadzi do zwiększonej konkurencyjności krajowej,
- niskie nakłady na inwestycje remontowo – modernizacyjne układów transportowych, w tym dróg powiatowych i wojewódzkich, przebiegających przez gminę,
- załamanie się popytu, tendencji rozwoju turystyki i wypoczynku opartego o zasoby przyrodnicze.

WIZJA ODNOWY I ROZWOJU WSI

**„Kompleksowy i harmonijny
rozwój wsi
poprzez wykorzystanie
jego potencjałów i zasobów,
podstawą poprawy
warunków życia
społeczności lokalnej”**

ARKUSZ PLANOWANIA

PRIORYTET 1

„ROZWÓJ WSI ORAZ POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA”

Cel 1. Modernizacja zaplecza rekreacyjno – sportowego i kulturalnego.

Projekty:

1. Plac zabaw z zapleczem rekreacyjno- sportowym (załącznik numer 2 -Plan zagospodarowania działki nr 62 w Marczykach na Plac zabaw).
2. Budowa wiejskiego domu kultury z zapleczem usługowo- noclegowym (na działce numer 111- inwestycja z funduszy społecznych lub prywatnych z przeznaczeniem części pomieszczeń na cele społeczne mieszkańców).
3. Budowa boiska sportowego – na działce 87

Cel 2. - „Realizacja prac modernizacyjno – inwestycyjnych mających na celu poprawę stanu technicznego i podniesienia bezpieczeństwa na drogach w obrębie miejscowości”

Projekty:

1. Remont i modernizacja dróg gminnych (170- 115532D, 156- 115531D, 168/3, 165/2, 165/5, 163, 156 i 13 i powiatowych (droga nr 2758D, 164/4 oraz 161 – niebieski szlak do Cieplic).
2. Modernizacja nawierzchni dróg powiatowych i tras turystycznych (droga 115531D na odcinku od kapliczki w Marczykach do kościoła w Stanisławowie i szlaku niebieskiego od Marczyk do Cieplic).
3. Wyposażenie turystycznych szlaków pieszych i rowerowych w Marzycach (szlak niebieski w kierunku Stanisławowa (zamek Henryk), Sosnowki i Podgórzyna i ustawienie tablic informacyjnych.

Cel 3. Unowocześnienie infrastruktury komunalnej.

Projekty:

1. Poprawienie stanu oświetlenia.
2. Uregulowanie gospodarki wodnej.

Cel 4. Doprowadzenie do poprawy estetycznego wyglądu wsi, budynków i zagrod wiejskich,

1. Organizowanie konkursów i szkoleń.
2. Tanie kredyty na modernizację i remont zaplecza gospodarczego, budynków mieszkalnych i powstawania nowych obiektów zieleni.

Cel 5. Pomoc rodzinom wielodzietnym oraz osobom starszym w zaspokajaniu najpilniejszych potrzeb materialnych oraz przeciwdziałania alkoholizmowi i innym przejawom patologii społecznej.

Projekty:

1. Pomoc sąsiedzka i społeczna w zaspakajaniu najpilniejszych potrzeb materialnych.

2. Szkolenie i profilaktyka w walce z nałogami i patologiami społecznymi.

PRIORYTET 2

„POPRAWA KWALIFIKACJI I WYKSZTAŁCENIA SPOŁECZNOŚCI WSI – WALKA Z BEZROBOCIEM”

Cel 1. Stymulowanie działalności dających dodatkowe dochody gospodarstwom rolnym.

Projekty:

1. Kursy przedsiębiorczości, agroturystyka, produkcji zdrowej żywności itp.

Cel 2. Rozwiązania instytucjonalne i wdrażanie systemów umożliwiającym bezrobotnym zdobycie nowego zawodu, podnoszenie kwalifikacji zawodowych itp.

Projekty:

1. Szkolenia w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej, tworzenia małej gastronomii itp.
2. Szkolenia w zakresie wykorzystania zdolności i umiejętności mieszkańców (rzemiosła i rękodzieła artystycznego).

Cel 3. Ułatwienie dostępu do wykorzystywania nowoczesnych technologii przekazu informacji.

Projekty:

1. Budowa sieci szerokopasmowych łącz internetowych (w ramach gminy Podgórzyn)

PRIORYTET 3

„ROZWÓJ TURYSTYKI I WYPOCZYNKU OPARTY O ZASOBY PRZYRODNICZE I DZIEDZICTWO KULTUROWE WSI MARCZYCE”

Cel 1. Zagospodarowanie terenów wyznaczonych pod turystykę aktywną – rekreację.

Projekty:

1. Zorganizowanie i oznaczenie ścieżek rowerowych i szlaków turystycznych.
2. Budowa tablic informacyjnych z mapką o szlaku turystycznym.
3. Oczyszczenie szlaku turystycznego – niebieski do Cieplic z krzaków i połamanych drzew

Cel 2. Podjęcie działań dla kompleksowego rozwoju usług pod potrzeby turystyki.

Projekty:

1. Szkolenia w zakresie gospodarstw agroturystycznych.

Cel 3. Skuteczna promocja walorów rekreacyjno – wypoczynkowych wsi.

Projekty:

1. Szeroko rozumiana promocja wsi.

HARMONOGRAM WDRAŻANIA PLANU NA LATA 2007 – 2013

Wiodącym priorytetem, w ramach którego znalazły się najbardziej pożądane przez nas cele i projekty jest:

ZADANIE NR 1

PRIORYTET 1: „ROZWÓJ WSI ORAZ POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA”.

Ważnym celem dla naszej społeczności jest zapewnienie dzieciom i młodzieży, jak również i ich rodzicom, warunków do wspólnego i efektywnego spędzania czasu. Co my zaoferujemy dzisiaj naszym dzieciom, to w przyszłości odbije się na ich rozwoju zarówno fizycznym jak i emocjonalnym. Dlatego głównym celem będzie :

Cel 1. „MODERNIZACJA ZAPLECZA REKREACYJNO – SPORTOWEGO”

W ramach którego projektem wykonywanym przez naszą wieś będzie:

- **„PLAC ZABAWA Z ZAPLECZEM REKREACYJNO- SPORTOWYM”**
(załącznik numer 2- schemat zagospodarowania działki numer 62 na Plac zabaw)

Następne projekty będą miały służyć bezpieczeństwu i życiu codziennemu mieszkańców Marczyce, wszystkim mieszkańcom powiatu jeleniogórskiego oraz turystom odwiedzającym nasz region, a szczególnie uprawiających turystykę pieszą i rowerową . Wymagają ścisłego współdziałania z władzami zarówno gminy jak i poza gminnymi, i będą realizowane jako kompleksowe prace w obrębie naszej całej gminy i powiatu jeleniogórskiego.

CEL 2. - „REALIZACJA PRAC MODERNIZACYJNO – INWESTYCYJNYCH MAJĄCYCH NA CELU POPRAWĘ STANU TECHNICZNEGO I PODNIESIENIA BEZPIECZEŃSTWA NA DROGACH W OBRĘBIE MIEJSCOWOŚCI”.

Projekty:

1. Remont i modernizacja dróg gminnych ((170- 115532D, 156- 115531D, 168/3, 165/2, 165/5,163, 156 i 13)
2. Modernizacja nawierzchni dróg powiatowych i tras turystycznych (droga 115531D na odcinku od kapliczki w Marczycach do kościoła w Stanisławowie, drogi 164/4 i szlaku niebieskiego od Marczyce do Cieplic)..
3. Wyposażenie turystycznych szlaków pieszych i rowerowych w Marczycach (szlak niebieski w kierunku Stanisławowa (zamek Henryk) Sosnówki i Podgórzyna i ustawienie tablic informacyjnych.
4. Wycinka drzew i krzaków oraz uporządkowanie terenu przydrożnego - szlaku niebieskim na odcinku Marczyce do drogi asfaltowej do nowej oczyszczalni w Jeleniej Górze

CEL 3. - „UNOWOCZEŚNIENIE INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ”.

Projekty:

3. Poprawienie stanu oświetlenia.
4. Uregulowanie gospodarki wodnej.

Kolejnymi działaniami, które mogą znacznie wpłynąć na zmianę życia w naszej wsi będą wszelkie projekty związane z budową wiejskiego domu kultury z zapleczem usługowo- noclegowym, wiejskim przedszkolem, usługami agroturystycznymi oraz rozwojem małego biznesu, a także dostępem do szerokopasmowych łączności informatycznych oraz budowa boiska sportowego.

Jest to wielka szansa na poprawę warunków bytowych zarówno pojedynczych gospodarstw jak i całej społeczności wiejskiej.

Cel 1. - „Stymulowanie działalności dających dodatkowe dochody gospodarstwom rolnym”.

Projekty:

1. Kursy przedsiębiorczości, agroturystyka, produkcji zdrowej żywności itp.

Cel 2. „Rozwiązania instytucjonalne i wdrażanie systemów umożliwiającym bezrobotnym zdobycie nowego zawodu, podnoszenie kwalifikacji zawodowych itp.”.

Projekty:

1. Szkolenia w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej, tworzenia małej gastronomii itp.
2. Szkolenia w zakresie wykorzystania zdolności i umiejętności mieszkańców (rzemiosła i rękodzieła artystycznego).

HARMONOGRAM REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ W LATACH 2008-2013 Z SZACUNKOWĄ WARTOŚCIĄ KOSZTORYSOWĄ

Lp	Nazwa przedsięwzięcia	Szacunkowa wartość kosztorysowa (w zł)	Planowany termin rozpoczęcia	Planowany termin zakończenia	Punkt w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy
1	Plac Zabaw w Marczycach (załącznik nr2)	250000	01.03.09	31.12.13	Ujęć w planie gminy
2	Oświetlenia drogowe (3 punktów świetlnych)	15000	01.04.08	31.12.13	Pkt.8 roz- .900/90015
3	Remont i modernizacja dróg gminnych(droga nr (170-115532D, 156- 115531D, 168/3, 165/2, 165/5,163, 156 i 13	45000	01.06.08	31.12.13	Pkt.13, roz- dział600/600 16

4	Wycinka połamanych drzew i krzaków na szlaku niebieskim do Cieplic i uporządkowanie drogi	1000	2008-2009		Prace interwencyjne
5	Uporządkowanie gospodarki wodnej cieką wodnego w Marczykach: - pierwszy etap -naprawa i czyszczenie koryta] - drugi etap -wymurowanie kamiennego koryta i przykrycie ni części ścieku wodnego	5000 25000	15.04.2008 15.04.2012-	30.09.15	Prace interwencyjne (tylko rowu w w obrębie pasa drogowego).
6	Wypożyczenie turystycznych szlaków pieszych i rowerowych w Marczykach (szlak niebieski w kierunku Stanisłowa (zamek Henryk) Sosnowki i Podgórzyna i ustawienie tablic informacyjnych	3000	15.04.10	2013	
7	Remont nawierzchni dróg powiatowych i utwardzenie szlaków turystycznych(droga powiatowa Marczyce – Stanisław i szlak turystyczny niebieski z Cieplic na zamek Henryka)				Według Planu inwestycyjnego Powiatu

ZAMIERZENIA DO REALIZACJI PO ROKU 2013

2	Budowa boiska sportowego	300000	2013	2018	Punkt w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy
1	Budowa wiejskiego domu kultury z zapleczem usługowo-noclegowym (na działce nr 111)	1000000	2014	2016	Z funduszy europejskich lub z zasobów prywatnych

2	Budowa boiska sportowego	300000	2013	2018	Punkt w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy
3	Budowa szerokopasmowych łączy internetowych		2014	2016	W ramach wspólnego gminnego projektu rozwoju informatyzacji gminy

Załącznik nr 1 "Wykaz mieszkańców Marczyce zapoznanych z Planem „

Załącznik nr 2 „Plan zagospodarowania działki nr 62 w Marczykach na Plac zabaw”

Wykonano w 2 egz:

egz nr 1 -Sołectwo Marczyce ;

egz nr 2 –Urząd Gminy w Podgórzynie;

Marczyce, tel 604-282-370

email. zratajski@interia.pl

**RADA SOLECKA
W MARCZYCACH**

Opracował

Zdzisław Ratajski

załącznik nr 2
do Planu odnowy i Rozwoju Marcyc.

PLAN ZAGOSPODAROWANIA DZIAŁKI NR 62 W
MARCZYCACH NA "PLAC ZABAW"
(POWIERZCHNIA 600 M²)

